

SXEDIO.FZ1

30.11.1951: Ο ΕΖΕΚΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΠΑΑΔΕΧΕΤΑΙ ΠΩΣ ΗΤΑΝ ΛΑΘΟΣ Η ΑΠΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στο τέλος του **1951** δηλαδή δυο χρόνια μετά τη εσωκομματική κρίση στο ΑΚΕΛ και την αλλαγή γραμμής υπέρ της Ενωσης της Κύπρου με την Ελλάδα και την εκλογή του Εζεκία Παπαϊωάννου στο ηδάλιο του Κόμματος, αλλά και την αποχή που τήρησε το κόμμα στις Αρχιεπισκοπικές, Μητροπολιτικές εκλογές καθώς και στις εκλογές για την ανάδειξη Κοινοτικών Συμβουλίων, συνήλθε στη Λευκωσία το Εβδομο Συνέδριο του ΑΚΕΛ (**30 Νοεμβρίου -2 Δεκεμβρίου**).

Τα θέματα που είχαν μεσολαβήσει ήταν πραγματικά σοβαρά και το νέο συνέδριο πήρε αποφάσεις για διόρθωση της γραμμής του Κόμματος ύστερα από αυτοκριτική- τη δεύτερη σημαντική αυτοκριτική από το **1949**.

Πρώτος παραδεχθηκε λάθη στη γραμμή του κόμματος και ιδιαίτερα στο θέμα της αποχής και από τις τρεις εκλογές ο Γενικός Γραμματέας του Κόμματος Εζεκίας Παπαϊωάννου ο οποίος σε εισήγηση του τόνιζε ότι το Κόμμα σύγχυσε τη γραμμή και την τακτική και διέπραξε λάθη.

Ανέφερε ο Εζεκίας Παπαϊωάννου:

" Το Στ (έκτο) Παγκύπριο Συνέδριο του Κόμματος μας (**27- 28 Αυγούστου 1949**) ξεκαθάρισε για καλά το ζήτημα της γραμμής μας. Αφησε, όμως, μερικές ασάφειες, πάνω σε ζητήματα τακτικής, για παράδειγμα: Γράφει η απόφαση του Συνεδρίου: " Με συνέπεια και μέχρι τέλους να κληθεί ο λαός στην οργανωμένη πολιτική πάλη για να παρατείνει το αδιέξοδο του ιμπεριαλισμού γύρω από το πολιτικό (συνταγματικό) ζήτημα της Κύπρου... Θα είναι επιτυχία του Κόμματος μας και του λαού αν δημιουργηθεί η πεποίθηση στο κόμμα και στο λαό γενικά ότι θ' απόσχουμε απ' οποιοσδήποτε εκλογές. Επέτρεψε ακόμα τη σύγχυση

στην κομματική ηγεσία οπότεν αυτή αποφάσιζε την τακτική μας έναντι ορισμένων ζητημάτων. Για παράδειγμα:

α) Η ταχτική που αποφάσιζε η έχταχτη Ολομέλεια της Κ.Ε. στις **23.11.1950** σχετικά με τα "κοινοτικά συμβούλια" ήταν στατική "μαχητικής καταπολέμησης των κυβερνητικών υποδουλωτικών σχεδίων, καταγγελίας τους και πάλης για την ολόπλευρη αποχή του λαού από τα ψευτοσυμβούλια, όργανα της ιμπεριαλιστικής πολιτικής για τη διαιώνιση της σκλαβιάς του λαού μας".

Σωστά διάγνωσε η Κεντρική μας Επιτροπή το χαρακτήρα και τους σκοπούς αυτών των Συμβουλίων. Ας σημειωθεί, πως ο σχετικός με τα κοινοτικά συμβούλια νόμος δημοσιεύτηκε όταν και οι δυο πρεσβείες δρούσαν στο εξωτερικό. Κανένας δεν πρόσεξε αυτό το νόμο και μόνο όταν άρχισε η Κυβέρνηση να προετοιμάζει εκλογικούς καταλόγους σε διάφορα χωριά, έπεσε στην αντίληψη μας το ζήτημα. Η Κυβέρνηση, βέβαια, για να συγχίσει τα πράγματα έμπλεξε αυτό το νόμο μέσα στο νόμο "για ανάπτυξη των θερέτρων".

Βρεθήκαμε απρόοπτα μπροστά σ' ένα τετελεσμένο γεγονός. Οι πρόνοιες του Νόμου διαλάμβαναν τη συγκρότηση κοινοτικών συμβουλίων με εξουσίες περίπου παρόμοιες με κείνες των δημοτικών συμβουλίων εκεί όπου η Κυβέρνηση θ' αποφάσιζε με αναλογία **4** διορισμένων κυβερνητικών υπαλλήλων και τριών αιρετών μελών. Τα τρία αιρετά μέλη θα εκλέγονταν από άντρες και γυναίκες που διαθέτουν ακίνητη περιουσία ή που πληρώνουν ενοίκια. Η αντιδραστικότητα του νόμου φαίνεται όχι μόνο από το ότι η πλειοψηφία των μελών αυτών των συμβουλίων είναι διορισμένοι κυβερνητικοί λειτουργοί, αλλά και από το ποιοι έχουν δικαίωμα ψήφου.

Εχτός τούτου, ο νόμος προνοεί και ψηφοφορία με πληρεξούσια, δεν υπάρχει αμφιβολία πως πρόκειται για μια αποικιακή αντιδραστική αντιδημοκρατική εκδήλωση. Ένα είδος ψευτοσυνταγματικής

μεταρρύθμισης που ζήτησε να επιβάλει η Κυβέρνηση. Επίσης δεν υπάρχει αμφιβολία, πως σωστά διαγνώσαμε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της Κυβέρνησης σχετικά μ'αυτά τα συμβούλια.

Αφού όμως σωστά διαγνώσαμε τους κυβερνητικούς σκοπούς και επιδιώξεις εφαρμόσαμε και ανάλογη ταχτική έτσι που να μην επιτρέψουμε, τουλάχιστο, στο βαθμό που εξαρτώνταν από τη λαϊκή ετυμηγορία τη χρησιμοποίηση αυτών των κυβερνητικών επιδιώξεων; Οχι σύντροφοι, πέσαμε έξω στην ταχτική μας. Το λάθος μας βρίσκεται στο ότι συγχύσαμε τη γραμμή με την ταχτική μας. Εφαρμόσαμε την ταχτική της αποχής που δεν ανταποκρινόταν καθόλου στις αντικειμενικές και υποκειμενικές συνθήκες. Ταχτική αποχής τότε μόνο επιτρέπεται όταν μπροστά μας έχουμε προοπτικές άμεσης αποφασιστικής πάλης. Τέτοιες προοπτικές ούτε υπήρχαν ούτε υπάρχουν σήμερα. Είχαμε είναι αλήθεια, δυο Πρεσβείες στο εξωτερικό, μα τούτο δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να συγχύζεται με τις επαναστατικές συνθήκες ή τις άμεσες επαναστατικές προοπτικές.

Το λάθος μας λοιπόν είναι καθαρά λάθος ταχτικής, άσχετο με τη σωστή μας γραμμή. Ο χαρακτήρας του λάθους μας είναι εξτρεμιστικός, σεχταριστικός, πηγάζει απ' τη συγχυσμένη εξτρεμιστική απόφαση του συνεδρίου αναφορικά με την ταχτική μας, έχει τις ρίζες του στις θεωρητικές μας αδυναμίες, στο δογματισμό που άφησε να επιδράσει πάνω μας και κάποια πίεση της δεξιάς.

Την ευθύνη για την ασάφεια τη συνεδριακή μας απόφαση φέρει η Προσωρινή Κεντρική Καθοδήγηση και για το λάθος ταχτικής η Κεντρική Επιτροπή και η Κεντρική Εξελεγκτική Επιτροπή".

Αφού ο Παπαϊωάννου αναφέρθηκε σε αποσπάσματα από ομιλίες του Λένιν στις οποίες έδινε καθοδήγηση στους μπολσεβίκους της Σοβιετικής Ένωσης, για περίπτωση που έμοιαζε με αυτή που αντιμετώπιζε το ΑΚΕΛ, κατέληξε:

"Το συμπέρασμα που βγαίνει από την πολύτιμη

πείρα των μπλσεβίκων είναι αδιαφιλονίκητο. Εμείς έπρεπε να πάρουμε μέρος στα αντιδραστικώτατα κοινοτικά συμβούλια που επέβαλε ο ξένος κυρίαρχος, γιατί δεν έχουμε επανστατικές συνθήκες για να διαλύσουμε κάθε ίχνος αυταπάτης μέσα στο λαό για την ωφελιμότητα τους για να τα πολεμήσουμε από μέσα για να μη επιτρέψουμε στη ξενοκρατία να δημοκοπεί γι' αυτά, για να παλαίψουμε μέσα απ' αυτά και τα προβλήματα του λαού, συνδυάζοντας αυτό τον αγώνα με τις εξωκοινοβουλευτικές μέθοδες πάλης, φόρνοντας όλο και πιο κοντά στις μάζες προς την αποφασιστική πάλι για τον τελικό σκοπό.

Μήπως αποτελεί τούτο συνθηκολόγηση με τον ιμπεριαλισμό;

Αποτελεί μήπως συμβιβασμό στην ενωτική μας γραμμή;

Αποτελεί μια νέα έκδοση του λάθους της αυτοκυβέρνησης;

Οχι τίποτα απ' όλ' αυτά δεν είναι.

Εμείς ούτε σύνταγμα ζητούμε ούτε κοινοτικά συμβούλια. Εκείνο που ζητούμε εμείς και απαιτούμε είναι η Ένωση. Δεν αντιπαραθέτουμε τίποτα μπροστά στην Ένωση".

Λάθος θεώρησε ο Εζεκίας Παπαϊωάννου και την αποχή της Αριστεράς από τις εκλογές για τη ανάδειξη Αρχιεπισκόπου και Μητροπολιτών.

"Το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι κάναμε λάθος στην ταχτική μας έναντι των Αρχιεπισκοπικών, Επισκοπικών και Εκκλησιαστικών εκλογών", είπε ο Εζεκίας Παπαϊωάννου κάνοντας αυτοκριτική της στάσης του Κόμματος έναντι των κρίσιμων αυτών γεγονότων της περιόδου που ανασκοπούσε (1950-1952).

Είπε ο Παπαϊωάννου στην ομιλία του:

"β). Στις αρχιεπισκοπικές και τις επισκοπικές εκλογές το κόμμα μας ακολούθησε τη γραμμή της αποχής. Ακολουθήσαμε τέτοια γραμμή, γιατί στον καταρτισμό των εκλογικών καταλόγων έγιναν μαζικές διαγραφές μελών της λαϊκής παράταξης. Γιατί σύμφωνα με τις υποδείξεις της Ιεράς Συνόδου και του ανώτερου κλήρου γενικά οι παπάδες των χωριών

αφήνονταν ελεύθεροι να διαγράφουν οποιονδήποτε που κατά τη γνώμη τους είναι αριστερός.

Μ' αυτό τον τρόπο χιλιάδες δικοί μας ψηφοφόροι, διαγράφηκαν από τους καταλόγους και δεν υπήρχε καμιά εγγύηση πως κι αυτή την τελευταία στιγμή δεν θα διαγράφονταν πολύ περισσότεροι. Οι παπάδες είχαν και το κρέας και το μαχάιρι στα χέρια τους κι έκαμναν όπως τους γούσταρε. Οι εκλογές αυτές ήταν μια κοροϊδία για το λαό. Η αστοτσιφλικιάδική τάξη επιδίωκε μ' αυτές να δώσει λαϊκό χρίσμα στους εκπροσώπους της ανώτερους κληρικούς. Οργίασε η καλπονόθευση, η εκβιασμοί και η απάτη.

Εμείς, μπροστά σ' αυτή την κατάσταση ρίξαμε το σύνθημα της αποχής από τις εκλογές και της λαϊκής ενότητας στην πάλη για τα προβλήματα του λαού και την ενωτική μας υπόθεση. Καταγγείλαμε λοιπόν τις εκλογές και καλέσαμε το λαό ν' απόσχει απ' αυτές.

Σωστή ήταν η ταχτική μας; Οχι. Δεν ήταν σωστή. Εχτός απ' όσα έχουμε πει για την ταχτική μας, έναντι των κοινοτικών συμβουλίων, που μπορεί να μη έχουν στον ίδιο βαθμό τη θέση τους εδώ, και χωρίς να κάνουμε μηχανική μεταφορά σε κάθε δοσμένη περίπτωση, πρέπει να παραδεχτούμε πως η ταχτική της αποχής που ακολουθήσαμε δεν μας έδινε την ευκαιρία να κάνουμε κείνη την πολιτική ζύμωση, διαπαιδαγώγηση και δουλειά γενικά που θα μπορούσαμε να κάνουμε με τη συμμετοχή μας στις εκλογές. Δεν θα βγάζαμε Αρχιεπίσκοπο ή επίσκοπο, γιατί όπως είπαμε αυτοί είχαν και το κρέας και το μαχάιρι στα χέρια τους. Θα ξεσκεπάζαμε όμως και θα εξευτελίζαμε πολύ περισσότερο τα αίτια της αστοτσιφλικιάδικης τάξης και των οργάνων της ανάμεσα στον κλήρο και θα προωθούσαμε κατά θετικότερο τρόπο τη γραμμή της λαϊκής ενότητας και πάλης για ψωμί, ειρήνη, εθνική λευτεριά.

Η συμμετοχή μας στις εκλογές θάσπρωχνε την αστοτσιφλικιάδική τάξη σε μεγαλύτερο πετσόκομμα των καταλόγων, σε μεγαλύτερο εκλογικό όργιο πράγμα που θα την εξεφτέλιζε ακόμα πιο πολύ στα μάτια του λαού.

θάταν κι' αυτό ένα σοβαρό κέρδος για τις γενικές στρατηγικές μας επιδιώξεις και σκοπούς. Δε θα βγάζαμε Αρχιεπίσκοπο ή επίσκοπο γιατί αυτοί θα εκλέγονταν απ' ευθείας από το λαό, αλλά από συνέλευση γενικών αντιπροσώπων με ένα μεγάλο ποσοστό οφφικιάλων και γιατί η εκλογική νοθεία δεν θα επέτρεπε στη λαϊκή ψήφο να εκδηλωθεί. Θα βγάζαμε όμως μερικούς γενικούς αντιπροσώπους, παρά τις νοθείς. Κι αυτοί σαν γνήσιοι αντιπρόσωποι του λαού, θα μπορούσαν κι' αυτή την εκλογική συνέλευση να τη χρησιμοποιήσουν για να βάλουν τη σωστή γραμμή της λαϊκής μας παράταξης.

Το λαθεμένο της απόφασης μας, ν' απόσχουμε από τις εκλογές άρχισε να φαίνεται στις επισκοπικές εκλογές, όπου υπήρχαν δυο ή και περισσότεροι υποψήφιοι. Ενώ στις αρχιεπισκοπικές εκλογές όπου ένας ήταν ο υποψήφιος η αποχή του λαού ήταν πολύ μικρότερη. Πολλά μέλη και οπαδοί της λαϊκής παράταξης, δεν έμειναν ικανοποιημένοι από τη γραμμή της αποχής και ουσιαστικά πήραν μέρος στις εκλογές.

Η γραμμή της αποχής ήταν η γραμμή της άρνησης χωρίς παραπέρα προοπτικές. Φάνηκαν ακόμα σ' αυτές τις εκλογές οι αντιθέσεις κι οι ανταγωνισμοί της αστοτσιφλικάδικης τάξης του τόπου μας. Εμείς, με τη γραμμή που ακολουθήσαμε, δε μπορέσαμε να εκμεταλλευτούμε αυτές τις αντιθέσεις. Θα μπορούσαμε με τη συμμετοχή μας στις εκλογές να προχωρήσουμε σε συμφωνία και συμμαχία με ορισμένους κύκλους της δεξιάς εκμεταλλεζόμενοι τις αντιθέσεις τους και με βάση ένα μίνιμουμ πρόγραμμα. Αυτό θα μας επέτρεπε να αναπτύξουμε την ενότητα και την προώθηση της γενικής μας γραμμής και κατεύθυνσης. Μπορεί αυτή η συμμαχία ή συμφωνία νάταν πρόσκαιρη, να μη διαρκούσε για πολύ. Εστω όμως δεν πρέπει να υποτιμούμε από την άλλη τα κέρδη που θα μπορούσε να φέρει.

Μα αν παίρναμε μέρος στις εκλογές, θα πούνε μερικοί ίσως θα επισημοποιούσαμε το αποτέλεσμα τους. Θα δίναμε κύρος στην αναγνώριση σ' αυτό. Η

τέτοια άποψη είναι ολότελα λαθεμένη. Τίποτε δεν εμπόδισε το ΚΚΕ να πάρει μέρος στις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, ενώ ταυτόχρονα τις κατάγγελλε και τις καταγγέλλει μετεκλογικά. Τίποτα δε θα εμπόδιζε κι εμάς να κάνουμε το ίδιο.

Ακόμα μεγαλύτερο είναι το λάθος που έκαμε η προηγούμενη Κ.Ε. του Κόμματος μας, όταν το **1948** κήρυττε αποχή από τις εκλογές εκκλησιαστικών επιτροπειών. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της ταχτικής; Και σε κείνα ακόμα τα χωριά που η δική μας παράταξης διαθέτει τεράστια πλειοψηφία και που η δύναμη της δεξιάς μπορεί να είναι ασήμαντη, η διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας βρίσκεται στα χέρια αντιδραστικών. Θα μπορούσαμε με την συμμετοχή μας στις εκλογές εκκλησιαστικών επιτροπειών να αναδείξουμε επιτροπές της λαϊκής παράταξης σε πάμπολλα χωριά, όπου διαθέτουμε καταπληχτική πλειοψηφία. Σήμερα σ' αυτά τα χωριά έχουμε αντιδραστικές εκκλησιαστικές επιτροπές που χρησιμοποιούν την εκκλησιαστική περιουσία σαν μέτρο εκβιασμού, απάνω στους αγρότες.

Τό συμπέρασμα λοιπόν που βγαίνει είναι ότι κάναμε λάθος στην τατική μας έναντι των αρχιεπισκοπικών και εκκλησιαστικών εκλογών. Κι αυτό το λάθος αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου λάθους πάνω στα Κοινοτικά Συμβούλια. Οφείλεται στις ίδιες αιτίες".